

Rankaisemattomuus Filippiineillä

Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. kesäkuuta 2012 rankaisemattomuustapauksista Filippiineillä (2012/2681(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon kansalaisyhteisöoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen sekä siihen liitetyn lisäpöytäkirjan, jotka Filippiinit on allekirjoittanut,
 - ottaa huomioon komission Filippiinejä koskevan maakohtaisen strategia-asiakirjan vuosiksi 2007–2013,
 - ottaa huomioon lokakuussa 2009 allekirjoitetun EU:n ja Filippiinien välisen oikeuslaitoksen tukiohjelman rahoitussopimuksen, jonka tarkoituksena on vauhdittaa oikeudenkäyntimenettelyjä niitä vastaan, jotka ovat syyllistyneet laittomiin teloituksiin, ja uuden Oikeutta kaikille -ohjelman,
 - ottaa huomioon, että Filippiinit ratifioi äskettäin kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön sekä kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen yleissopimuksen valinnaisen pöytäkirjan,
 - ottaa huomioon Filippiinejä koskevaa yleistä määräaika-arviointia (UPR) käsittelevän YK:n työryhmän 31. toukokuuta 2012 antaman raportin,
 - ottaa huomioon varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan Catherine Ashtonin 24. huhtikuuta 2012 antaman julkilausuman,
 - ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Filippiineistä ja erityisesti 21. tammikuuta 2010¹ antamansa päätöslauselman,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 122 artiklan 5 kohdan ja 110 artiklan 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Ampatuanin perheessä Maguindanaossa työskennellyt Esmail Amil Enog katosi maaliskuussa 2012 todistettuaan sitä ennen tuomioistuimessa, että hän oli kuljettanut aseistetun sotilaallisen ryhmän jäseniä paikkaan, jossa vuonna 2009 tapettiin 57 ihmistä, ottaa huomioon, että 31. toukokuuta 2012 löydettiin hänen silvottu ruumiinsa, jossa oli merkkejä kidutuksesta;
- B. ottaa huomioon, että Ampatuanin perheen johtavat jäsenet, joita syytetään Maguindanaon joukkomurhan suunnittelusta, pidätettiin ennennäkemättömällä tavalla 23. marraskuuta 2009 tapahtumien jälkeen, ja että 28 klaanin jäsenen ja heitä avustaneen henkilön varat ja pankkitilit jäädytettiin;

¹ EUVL C 305 E, 11.11.2010, s. 11.

- C. ottaa huomioon, että Maguindanaon joukkomurhasta syytettyjen henkilöiden oikeudenkäynti käynnistyi 8. syyskuuta 2010 Manilassa; ottaa huomioon, että Andal Ampatuan ja useat hänen pojistaan ovat syytettyinä joukkomurhasta ja että noin 100 muuta epäiltyä on yhä vapaana;
- D. ottaa huomioon, että Esmail Enog oli kolmas todistaja, joka tapettiin sen jälkeen, kun oikeudenkäynti alkoi vuonna 2010, ja että kerrotaan, että todistajien kimppuun on hyökätty, heitä on uhkailtu ja häiritty ja heille on tarjottu lahjuksia;
- E. ottaa huomioon, että Enogin julma kuolema on selvä osoitus siitä, että rankaisemattomuus, joka edisti Maguindanaon joukkomurhan tapahtumista, on edelleen voimissaan Filippiineillä;
- F. ottaa huomioon, että kansainvälisten sanomalehtiartikkelien mukaan vuonna 2012 tapettiin neljä journalistia ja että ihmisoikeuksia seuraavat järjestöt pitävät Filippiinejä vaarallisena maana medialle;
- G. ottaa huomioon, että laittomat teloitukset ja kidnappaukset ovat huomattavasti vähentyneet presidentti Aquinon tultua valtaan; katsoo kuitenkin, että hallitus ei edelleenkään pysty riittävän kyky tehokkaasti torjumaan tällaisiin tekoihin syyllistyneiden laajalle levinnyttä rankaisemattomuutta ja vastustamaan poliittista väkivaltaa maassa;
- H. ottaa huomioon, että ihmisoikeusjärjestöjen mukaan kuluneen vuosikymmenen aikana tehtyjen satojen laittomien teloitusten johdosta on menestyksekkäästi toteutettu vain seitsemän oikeudenkäyntiä, joissa on ollut 11 vastaajaa, eikä yhtään sen jälkeen, kun presidentti Aquino tuli valtaan;
- I. ottaa huomioon, että Maguindanaon joukkomurhan jälkeen hallitus perusti yksityisten armeijoiden vastaisen riippumattomaan komission, jonka tehtävänä on hajottaa yksityiset aseelliset ryhmät, mutta tähän mennessä konkreettisia tuloksia ei ole saatu;
- J. ottaa huomioon, että yksityisten armeijoiden vastaisen riippumattoman komitean toukokuussa 2011 antaman raportin mukaan maassa on ainakin 72 aktiivista yksityistä aseellista ryhmää;
- K. ottaa huomioon, että uusimmassa Filippiinejä koskevassa UPR-arvioinnissa toistetaan vuoden 2008 suositukset, joita ovat muun muassa: laittomia teloituksia, kidnappauksia ja kidutusta koskevan rankaisemattomuuden lopettaminen, syyllisten tuominen oikeuden eteen; toimien tehostaminen kidutuksen, laittomien teloitusten ja kidnappausten täydelliseksi kieltämiseksi, rankaisemattomuuden lopettaminen tuomalla syylliset oikeuden eteen sekä journalistien ja ihmisoikeuksien puolustajien asianmukaisen suojelun varmistaminen;
- L. ottaa huomioon, että kesäkuussa 2011 Filippiinien senaatti antoi kidnappauksia ja tahdonvastaisia katoamisia koskevan lain, jonka maan parlamentti hyväksyi toukokuussa 2012;
- 1. tuomitsee jyrkästi Maguindanaon joukkomurhan kolmannen todistajan murhan ja neljän journalistin murhaamisen ja ilmaisee solidaarisuutensa vainajien perheille;

2. on vakavasti huolissaan oikeuslaitoksen riippumattomuudesta ja ihmisoikeuksia loukanneiden hitaasta tuomitsemisesta Filippiineillä ja kehottaa välittömästi käynnistämään riippumattoman tutkinnan äskeisistä murhista;
3. kehottaa Filippiinien hallitusta toteuttamaan lisätoimenpiteitä laittomia teloituksia, kidnappauksia ja kidutusta koskevan rankaisemattomuuden lopettamiseksi ja saattamaan syylliset oikeuden eteen, myös ne Maguindananon joukkomurhaan syyllistyneet, jotka ovat yhä vapaina; kehottaa lisäksi vapauttamaan kaikki yhä vankeina olevat kadonneet henkilöt ja selvittämään kaikki ratkaisemattomat tapaukset;
4. pitää myönteisenä 196 henkilön syytteenpanoa Maguindananon joukkomurhasta, mutta pitää valitettavana sitä, että tähän mennessä oikeudenkäynnissä ei ole saavutettu todellista edistystä;
5. kehottaa Filippiinien hallitusta ratifioimaan kaikkien henkilöiden suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen ja panemaan täytäntöön kidnappauksia ja tahdonvastaista katoamista koskevan lain;
6. kehottaa Filippiinien hallitusta varmistamaan asianmukaisen suojelun ihmisoikeuksien puolustajille, ammattiyhdistysaktiiveille ja journalisteille, tehokkaasti tutkimaan journalisteihin kohdistuneet hyökkäykset ja nostamaan niistä syytteet sekä ottamaan maan lainsäädännössä käyttöön säädöksiä, joilla kielletään kyseiset teot ja määrätään niistä rikosoikeudellisia seuraamuksia;
7. kehottaa valtion viranomaisia luomaan ihmisoikeuskomission alaisuuteen erityisen ohjelman todistajien ja uhrien suojelemiseksi, mukaan luettuna uhrien perheiden suojeleminen, tapauksissa, joihin sisältyy vakavia ihmisoikeuksien loukkauksia, varsinkin silloin, kun syyllisten uskotaan olevan sotilaita, poliiseja tai valtion virkamiehiä;
8. on huolissaan siitä, että poliisin huostassa olevien epäiltyjen kiduttaminen ja huono kohtelu jatkuu laajana, ja kehottaa Filippiinien viranomaisia torjumaan päättäväisemmin vuoden 2009 kansallisen terrorismin vastaisen lain rikkomisia;
9. kehottaa hallitusta viipymättä kieltämään ja hajottamaan puolisotilaalliset joukot (myös silloin, kun puolisotilaallinen toiminta on armeijan valvonnassa) ja paikalliset aseistetut ryhmät, jotta aseistetut siviilijoukot ja erityisesti CAFGU- ja CVO-joukot (Civilian Armed Forces Geographical Units ja Civilian Volunteer Organisations) saadaan täysin armeijan ja poliisin hallintaan;
10. kehottaa hallitusta toteuttamaan konkreettisia toimia viimeksi suoritettujen UPR-arvioinnin yhteydessä Filippiineille tehtyjen suositusten täytäntöönpanemiseksi; kehottaa hallitusta viipymättä kumoamaan hallinnollisen määräyksen nro 546, jotta yksityiset armeijat voidaan kieltää;
11. pitää myönteisenä, että Filippiinit ratifioi 30. elokuuta 2011 kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön sekä 17. huhtikuuta 2012 kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen yleissopimuksen valinnaisen pöytäkirjan;

12. pitää ilahduttavana merkittäviä toimia, joita Filippiinien hallitus on toteuttanut pyrkiessään estämään murhat ja saattamaan syylliset oikeuden eteen, sekä sitä, että on käynnistetty uusi työryhmä, joka koostuu syyttäjäviranomaisista, jotka ovat päättäneet puuttua laittomiin teloituksiin ja kidnappauksiin;
13. pitää ilahduttavana EPJUST-ohjelman onnistunutta toteuttamista sekä EU:n ja Filippiinien välistä uutta oikeuslaitoksen tukiohjelmaa "Oikeutta kaikille", joka pian käynnistetään ja joka jakaa 10 miljoonaa euroa ajanjaksolla 2012–2015 yhtäläisten mahdollisuuksien edistämiseksi oikeusturvan saamisessa ja oikeusturvan ulottamiseksi koskemaan kaikkia kansalaisia, erityisesti köyhiä ja epäedullisessa asemassa olevia väestöryhmiä, kuten naisia, lapsia, vähemmistöjä ja alkuperäisväestöryhmiä ja myös ihmisoikeusaktivisteja ja yhteiskunnallisia aktivisteja;
14. kehottaa Filippiinien hallitusta sallimaan YK:n erityisraportoijan vierailun ihmisoikeustilanteen tutkimiseksi maassa;
15. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, Filippiinien presidentille ja hallitukselle, YK:n ihmisoikeusvaltuutetulle ja ASEANin jäsenvaltioiden hallituksille.